

Hembygds filatelisten

Nr 1 2016

Tidskrift för hembygdsfilateli

Årgång 33

Innehållsförteckning

Riksföreningen för Hembygdsfilateli	2
Ordföranden har ordet.....	3
<i>Anders Bock</i>	
Medlemsavgift för 2016	3
Kallelse till Årsmöte 2016.....	4
Förslag till dagordning.....	4
Vad hände med alla lådbrevstämpel?	10
<i>Leif Bergman</i>	
Medlemsändringar.....	11
Örebro 1P Normalstämpel 59G.....	12
<i>Tord Larsson</i>	
Pantograf	13
<i>Tord Larsson</i>	
Västerbottens län	14
<i>Gunnar Zetterman</i>	
Nya stämpeldata för AC-län.....	18
<i>Erik Idhult</i>	
Möten Våren 2016	20

Halmstad Filatelistförening fyller 100 år 2016. Det firas med HALLFRIM 2016, som är en nationell och regional utställning med alla utställningsklasser.

Datum: 12-14 augusti 2016

Lokal: Högskolans idrottshall.

För mer information se deras hemsida:
www.hallfrim2016.se

Annonspriser:

Medlemmar: gratis (svartvit)

Handlarannons (färg):

Helsida bak 1200 kr

Övriga helsidor 1000 kr

Halvsida 600 kr

Handlarannons (svartvit):

Helsida bak 800 kr

Övriga helsidor 750 kr

1/2 sida 400 kr

1/4 sida 250 kr.

Riksföreningen för Hembygdsfilateli

RIKSFÖRENING INOM SVERIGES FILATELIST-FÖRBUND

Styrelsen

Ordförande

Anders Bock
Runebergsgatan 3
114 29 Stockholm
0708-49 06 39
anders.bock@comhem.se

Vice ordförande

Lars Wester
Tegelviksgatan 81
116 47 Stockholm
08-580 341 65
lwester89@gmail.com

Kassör

Alf-Göran Arneholm
Kopparvägen 43A 2tr
791 41 Falun
070-633 13 06
alarn2001@hotmail.com

Sekreterare

Kent Karlsson
Pyrolavägen 13 4tr
181 60 Lidingö
08-766 01 85, 070-370 25 03
kk.karlsson@comhem.se

Material till nästa nummer kan skickas till redaktören. **MANUSSTOP FÖR KOMMANDE NUMMER**

1/4, 20/6, 1/10 samt 20/1,

Ledamot

Gunnar Lithén
Vejlegatan 9 5tr
164 44 Kista
070-378 00 11
gunnar.lithen@gmail.com

Suppleanter

Hans von Euler
Skiljevägen 11
182 56 Danderyd
08-753 43 86, 072-250 06 89
hans.euler@telia.com

Göran Heijtz

Box 19541
104 32 Stockholm
arb.: 08-10 83 62, bost.: 08-10 74 01
goran@novastamps.com

Redaktör (adjungerad)

Gunnar Zetterman
Siargatan 15 2tr
118 27 Stockholm
08-642 40 48
gunnar@smsps.se

Vår webbsida & e-post

www.sff.nu/hembygdsfilatelisterna
e-post: hb.filateli@gmail.com

Årsavgift

Årsavgiften är för närvarande 120 kronor.
Föreningens PlusGiro: 98 86 28-4

Ordföranden har ordet

I vår tidskrift nummer 3/2015 skrev Hans-Ove Aldenbrink en artikel om stämpeldatabasen. Jag ber dig innan du läser vad jag nu skriver att läsa hans artikel. Den ger en bra faktabakgrund till frågan om stämpeldatabasen (SDB).

Nu till dagsläget. Efter en rad kontakter med Bernt Wahlberg och efter beslut i styrelsen tecknades ett överlåtelseavtal med honom. Styrelsen menade och menar alltså att SDB är en guldgruva att ösa ur för hembygdssamlare med sina cirka 75 000 stämpelposter. Ett synnerligen unikt och omfattande material.

I överlåtelseavtalet med Bernt Wahlberg står bland annat att Bernt, som ägare av SDB, ”upplåter till Hembygdsfilatelisterna en exklusiv, kostnadsfri och tidsobegränsad nyttjanderätt att nyttja, förvalta och utveckla databasen samt göra den tillgänglig för Hembygdsfilatelisternas medlemmar”.

Under arbetets gång med SDB för att göra den brukbar för oss hem-

bygdssamlare, vilket Hans-Ove just redogör för i sin artikel, blev styrelsen uppmärksam på att SDB möjligen skulle kunna innehålla upphovsrättsligt skyddat material. Något bevis på att så är fallet har dock ännu inte presenterats för styrelsen. Påståendet att databasen möjligen skulle kunna innehålla sådant material föranledde dock styrelsen att besluta att stänga ner SDB från nätet. Den är alltså just nu inte tillgänglig publikt och offentligt. Följden av detta blev också att den utlovade presentationen av SDB på utställningen Nordia 2015 i Upplands Väsby i månadsskiftet oktober-november uteblev.

Vad händer nu? Styrelsen äger naturligtvis även fortsättningsvis frågan om vad som kommer att ske med databasen och närmast kommer vi nu att ta upp frågan om den framtida hanteringen av SDB vid det kommande årsmötet den 30 mars och föreslå årsmötet hur styrelsen avser att gå vidare.

Anders Bock

Medlemsavgift för 2016

Dags att betala 2016 års medlemsavgift om 120:- Betalningen görs lämpligast via föreningens PlusGiro nr 98 86 28-4.

Var noga med att **ange namn och hemort** på blanketten eller i datorn. Det är så trist att behöva utreda anonyma inbetalare.

Kanske har Du någon i Din närhet som gärna vill ha ett eget exemplar? Tipsa kassören om namn och adress så löser vi det problemet! ♦

Kallelse till Årsmöte 2016

Årsmötet 2016 äger rum onsdagen den 30 mars 2016 kl. 17.30 på Postmuseum.

Förslag till dagordning

VID RIKSFÖRENINGEN FÖR HEMBYGDSFILATELI VID ÅRSMÖTET ONSDAGEN DEN 30 MARS 2016

- §1 Årsmötets öppnande
- §2 Val av ordförande för årsmötet
- §3 Val av sekreterare för årsmötet
- §4 Val av två justerare tillika rösträknare att med ordföranden justera årsmötesprotokollet
- §5 Fråga om årsmötet är behörigen utlyst
- §6 Fastställande av dagordning
- §7 Framläggande av verksamhetsberättelsen för 2015
- §8 Framläggande av den ekonomiska rapporten för 2015
- §9 Föredragning av revisionsberättelsen
- §10 Fastställande av resultat- och balansräkning
- §11 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2015
- §12 Behandling av inkomna skrivelser och motioner
- §13 Beslutsfråga angående Stämpeldatabasen (se H. nr 3 2015 sidan 36)
- §14 Fastställande av budget för 2016
- §15 Fastställande av årsavgift för 2017
- §16 Val av ordförande för tiden till årsmötet 2017
(f n Anders Bock)
- §17 Val av två styrelseledamöter för tiden till årsmötet 2018
(f n Alf-Göran Arneholm och Gunnar Lithén)
- §18 Val av två suppleanter för tiden till årsmötet 2017
(f n Göran Heijtz och Hans von Euler (avböjt omval))
- §19 Val av två revisorer för tiden fram till årsmötet 2017
(f n Jan-Ove Brandt och Bengt Lindbergh)
- §20 Val av revisorssuppleant för tiden till årsmötet 2017
(f n Tommy Révai)
- §21 Val av valberedning för tiden till årsmötet 2017
  - a) sammankallande ledamot (f n Åke Persson)
  - b) två övriga ledamöter (f n Leif Ledmyr, Jan-Olov Edling)
  - c) en suppleant (f n Christer Karlsson)
- §22 Övriga frågor
- §23 Årsmötet avslutas

Riksföreningen för Hembygdsfilateli

Verksamhetsberättelse för år 2015

Årsmötet hölls på Postmuseum onsdagen den 25 mars 2015. Styrelsen har därefter haft följande sammansättning: Anders Bock (ordförande), Lars Wester (vice ordförande), Kent Karlsson (sekreterare), Alf-Göran Arneholm (kassör), Gunnar Lithén (ledamot) samt suppleanter: Hans von Euler och Göran Heijtz. Adjungerad: Gunnar Zetterman (redaktör). Revisorer har varit Jan-Ove Brandt och Bengt Lindbergh samt revisorssuppleant Tommy Révai. Valberedningen har utgjorts av Åke Persson (sammankallande), Jan-Olov Edling och Leif Ledmyr, och som suppleant Christer Karlsson. För föreningens tidskrift Hembygdsfilatelisten finns en redaktionskommitté bestående av Anders Bock (ordförande), Lars Wester och Gunnar Zetterman.

Medlemsantalet var vid verksamhetsårets slut 393 betalande, samma antal som föregående år genom att vi på NORDIA 2015 fick 23 nya medlemmar. Hembygdsfilatelisterna är fortfarande den största riksföreningen inom Sveriges Filatelist-Förbund.

Årsavgiften har under 2015 varit oförändrad; 100 kronor.

Styrelsen har under verksamhetsåret haft 8 protokollförda sammanträden.

Tidskriften

Hembygdsfilatelisten har utkommit med fyra nummer. Nummer 3, var ett nummer på 44 sidor inför NORDIA 2015. Övriga nummer var på 20 sidor på grund av de ökade portokostnaderna. Gunnar Zetterman har på ett förtjänstfullt sätt ordnat artiklar och redigerat tidskriften.

Hemsida

Föreningens hemsida sköts av Gunnar Zetterman och uppdateras kontinuerligt.

Föreningsmöten

Följande föreningsmöten har arrangerats:

Den 28 januari var det "Norrlandstema". Alf-Göran Arneholm kåserade.

Gemensamt möte med SSPD hade vi den 18 februari då Gustaf Ankarcrone talade om "Jämtlands posthistoria".

Årsmöte hölls den 25 mars. Efter mötet informerade Göran Heijtz om arbetet med nya Facit Postal IX.

Vårsäsongen avslutades den 29 april då Göran Heijtz och Gunnar Lithén berättade om "Norrländsk ångbåtspost".

Höstsäsongen inleddes den 30 september med att Göran Heijtz talade om katalogisering och typning av "Nst 64" i nya Facit Postal IX.

Den 21 oktober fick vi information om NORDIA 2015.

Höstsäsongen avslutades den 18 november med att Gunnar Lithén berättade om "Fartygs-, rederi- och ruttstämplar", som är ett nytt avsnitt i Facit Postal IX.

Totalt deltog 126 medlemmar i våra möten under 2015, med ett snitt på 18 stycken per möte.

Frimärkets Dag 2015-03-28

Föreningen samarbetade med Historiska museet och Postnord på "Frimärkets dag". På Historiska museet informerade vi om vår förening samt sålde och stämplade de nya frimärkena "Yngre järnålder".

NORDIA 2015

Vi ställde ut vår tidskrift för år 2014 och erhöll Silver Bronze. All heder till redaktören Gunnar Zetterman. Under utställningsdagarna hade föreningen ett bord där vi informerade, värvade nya medlemmar och sålde en del material. Vi fick 23 nya medlemmar!

Övrigt

Avtal angående Stämpeldatabasen har slutits mellan Hembygdsfilatelisterna och familjen Wahlberg.

Föreningens ekonomi redovisas separat.

Stockholm 2016-01-15

Anders Bock

Lars Wester

Kent Karlsson

Alf-Göran Arneholm

Gunnar Lithén

Hembygdsfilatelisterna 2015

BALANSRÄKNING 2015-12-31

Tillgångar	
Kassa	0,00
Plusgiro	25 418,74
Bank	1 335,56
Värdepapper	130 988,76
Kundfordringar	3 000,00
Förutbetalda kostnader	1 250,00
Summa Tillgångar	161 993,06

Eget kapital och skulder

Eget kapital	
Vid 2014 års början	175 748,82
2014 års resultat	-22 242,95
Årets resultat	-10 262,81
Summa eget kapital	143 243,06

Skulder

Förskottsbetalda avgifter	18 750,00
Förfallna hyror	0,00
Övriga skulder	0,00
Summa skulder & EK	161 993,06

"Ränteiaktaker"

Behållning	2014-12-31	2015-12-31	Förändring
Bank	1 335,44	1 335,56	0,12
Värdepapper	130 924,39	130 988,76	64,37
Summa			64,49

RESULTATRÄKNING 2015-01-01 - 2015-12-31

Budget 2015

Intäkter		
Medlemsavgifter	36 900,00	35 000,00
Auktionsintäkter	901,00	0,00
Annonsintäkter	6 200,00	5 000,00
Försäljningsintäkter	2 697,00	3 000,00
Ränteiaktaker	64,49	1 000,00
Övriga intäkter	0,00	0,00
	46 762,49	44 000,00

Kostnader

Hembygdsfilatelisten	38 897,80	40 000,00
Lagerhyra	5 000,00	5 000,00
Porto och telefon	0,00	1 000,00
Resor	0,00	2 000,00
Möteskostnader	6 755,00	5 000,00
Forskning	5 000,00	1 000,00
Kontorsmateriel	909,00	1 000,00
Övrigt / PG-avg.	463,50	1 000,00
	57 025,30	56 000,00
Årets resultat	-10 262,81	-12 000,00

Not 1. Förutbetalda kostnader Föraldshyra 1/1 - 31/3 2016 1 250,00

Not 2. Förskottsbetalda avgifter 156 medlemmar ++ 18 750,00

Not 3. Kundfordringar 2 annonsörer 3 000,00

Hembygdsfilatelisterna 2016

Förslag till Budget för 2016

	Budget 2016	Utfall 2015	Budget 2015	Utfall 2014	Budget 2014	Utfall 2013
Intäkter						
Medlemsavgifter	44 300,00	36 900,00	35 000,00	37 950,00	40 000,00	40 600,00
Auktionsintäkter	1 000,00	901,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Annonsintäkter	2 500,00	6 200,00	5 000,00	5 900,00	3 000,00	11 000,00
Urvalshäften	2 000,00	2 697,00	3 000,00	2 745,00	5 000,00	1 100,00
Ränteintäkter	100,00	64,49	1 000,00	528,65	2 000,00	1 288,78
Övriga intäkter	100,00	0,00	0,00	1 009,00	0,00	340,00
	50 000,00	46 762,49	44 000,00	48 132,65	50 000,00	54 328,78
Kostnader						
Hembygdsfilatelisten	40 000,00	38 897,80	40 000,00	41 409,60	48 000,00	51 135,00
Lagerhyra	3 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	4 750,00
Porto och telefon	500,00	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00
Resor	1 500,00	0,00	2 000,00	1 544,00	3 000,00	444,00
Möteskostnader	7 000,00	6 755,00	5 000,00	9 418,00	5 000,00	10 234,00
Forskning	2 000,00	5 000,00	1 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
Kontorsmateriel	1 000,00	909,00	1 000,00	2 545,00	2 000,00	2 459,00
Övrigt / PG-avg.	1 000,00	463,50	1 000,00	459,00	1 000,00	459,00
	56 000,00	57 025,30	56 000,00	70 375,60	75 000,00	69 481,00
Årets resultat	-6 000,00	-10 262,81	-12 000,00	-22 242,95	-25 000,00	-15 152,22

Vad hände med alla lådbrevstämplar?

Leif Bergman

År 1952 indrogs alla stämplat som användes för att markera att försändelsen var hämtad ur brevlåda. De hade säkert inte någon väsentlig funktion längre och användes nog ofta i praktiken även för annan post. Sådana stämplat hade då använts sedan 1880 och varit påbudna sedan 1900. Vid tiden för indragningen fanns en stor mängd LBR-stämplat i bruk främst handstämplar i normalstämplat 59 och maskinstämplat. Jag läser då och då om omarbetade gamla stämplat, men mer sällan om mer moderna sådana. Nu har vi här en stor mängd stämplat som säkerligen nedslipats eller ändrats på annat sätt under en kort tidsperiod (1952-1953). Förmodligen har en del ändrats lokalt – det behövs ju inte någon stämplatgravör för ett så enkelt ingrepp! Hur vanligt är detta?

KUNGL. GENERALPOSTSTYRELSENS ALLMÄNNA CIRKULÄR

1952

30 december

Nr 76

268

5:0

**Indragning
av lådbrev-
stämplarna.**

Enligt PR I § 28:3 skall lådbrevförsändelse stämplat med datumstämplat innehållande bokstäverna "Lbr" eller förses med anteckningen "Lådbrev" eller "Ur brevlåda". Med ändring av denna föreskrift har generalpoststyrelsen bestämt, att lådbrevförsändelser icke vidare skola särskiljas från på annat sätt inlämnade försändelser medelst särskild stämplat eller anteckning.

I anledning härav skola datumstämplar och stämplatvalsar, som innehålla beteckningen "Lbr", beroende på postanstaltens behov av stämplatningsmöjligheter antingen indragas eller ändras så, att beteckningen "Lbr" utbytes mot litterabeteckning.

Kan datumstämplat eller stämplatvals av ifrågavarande slag helt indragas, skall den omgående inlevereras till centralförrådet såsom övertalig. Skall däremot beteckningen "Lbr" utbytas mot litterabeteckning, har postanstalten — då detta utbyte måste ske successivt — att avvakta särskild anmodan från centralförrådet, innan stämplatn eller stämplatvalsens översändes dit för ändring.

Om postanstalt, i avvaktan på besked från centralförrådet rörande översändandet av stämplat eller stämplatvals med beteckningen "Lbr", måste använda dylik för stämplatning av post, skall tillses, att densamma användes endast beträffande lådbrevförsändelser.

Författningsändringar meddelas särskilt. (Fb 1462. 52.)

Kungl. Generallpoststyrelsens allmänna cirkulär nr 76 1952.

Jag kan ge exempel från min egen lilla hemort Tullinge. Den första stämpeln kom 1939 (N59 *), nästa 1946 (N59 *A*), den tredje känner jag bara från 1952 (N59 LBR) som snart (1955 eller tidigare) nedslipades till (N59 B). N59-

Littera LBR.

stämplarna med littera * och *A* ersattes med N60-stämplarna med litt A och C och senare tillkom N60 D samt N59 *E*. Så här långt kan man se logiken, men jag ska inte avvika från ämnet. ◊

Littera L och R nedslipade.

Medlemsändringar

Nya medlemmar

Carl Cervin

58 DS Tower 2, Sukhumvit Soi 39
Wattana (soi Pobmitr)
10110 BANGKOK THAILAND
cervincarl@yahoo.se

Sven-Gösta Gustafsson

Rågårdsvik Dalen 10
451 79 GRUNDSUND
svengosta@live.com

Kent Lindahl

Mellbyvägen 40
433 31 PARTILLE
Kent.Lindahl@hotmail.com

Ronny Nilsson

Spetvägen 1
290 62 VILSHULT
Ronny.nilsson@oktv.se

Åke Runnman

Storgatan 101
916 95 ÖRTRÄSK
ake@runnman.se

Stefan Wenström

Broängsvägen 20 lgh 1002
433 65 SÄVEDALEN

Ny adress

Paul Karlsson

Talgoxestigen 3G
614 31 SÖDERKÖPING

Ronny Lidberg

Lillå 49
921 99 LYCKSELE

Solveig Waldner

Tärnegatan 3 lgh 1201
457 72 GREBBESTAD

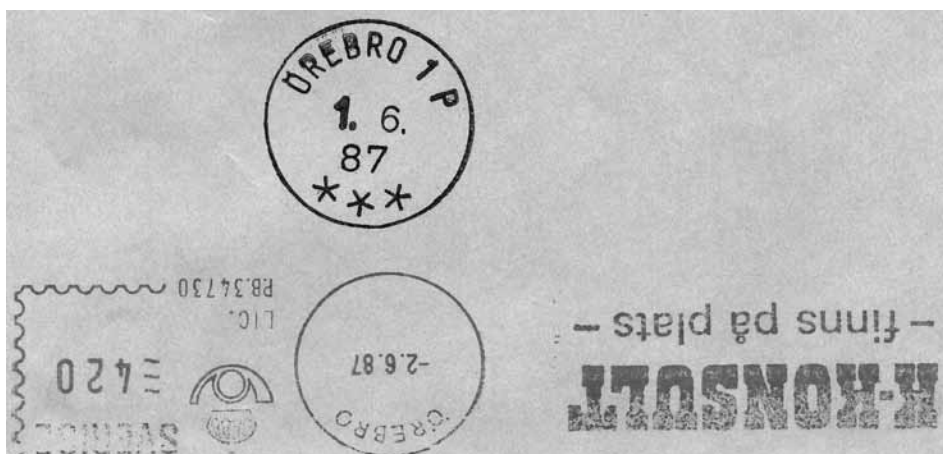
Slutat: Tommy Hendler, Ingemar Karlsson och Mari-Anne Olsson

Örebro 1P Normalstämpel 59G

Tord Larsson

Fick ett brev för länge sedan med bifogad stämpelavtryck. Som man noterar är ramen vriden nästan ett kvarts varv. Jag skrev till posten och frågade vad som hänt då jag har riktiga avtryck av denna stämpel.

Svaret blev att ringen i stämpeln, som omfattar ortsnamn och stjärnor, har lossnat och blev felaktigt fastlimmad. Detta kan komplettera Hans von Eulers trevliga artiklar om Normalstämpel 59G i hembygdsfilatelistens senare nummer.◇

Övre klippet visar Örebro 1P efter den felaktiga reparationen. Undre klippet visar hur stämpeln ursprungligen sett ut.

Pantograf

Tord Larsson

Jag skrev en artikel i Hembygdsfilatelisten nummer 1 2012 med titeln ”Några inlägg, i konsten att mäta upp och förstå stämpelavtryck.” (Artikeln finns på vår hemsida.) Där nämner jag pantografen som användes för att tillverka stämplat av typen N59 och N60. Jag har nu funnit mitt kort på aktuell maskin som användes vid Postens industrier.

I pantografen finns stämpeln Ängelholm 1 *A*. Obs att den tillverkas spegelvänd, se till exempel bokstäverna och att de läses från höger.

fanns lösa bokstäver och flera olika bokstäver Ä och Ö som framgår av artikeln.◇

Spegelvänd delförstoring.

Pantograf. Se tidskriftens framsida för bild i färg.

(Fotograf okänd.)

Västerbottens län

Tidiga poststationer

Gunnar Zetterman

Postuppsyningsmansplatser

”Sedan postförbindelserne blifvit utsträckta äfven till de nordligaste delarne af riket, der, med en mycket gles befolkning och postgång blott en eller två gånger i månaden, en endast mycket obetydlig brevexling var att påräkna, gjordes, såsom förut blifvit i underdå-nighet anmärkt, år 1830 början med anställande i dessa orter af särskilda s. k. *postuppsyningsmän*, hvilka skulle tillhandagå allmänheten med brefs emottagande och utlemnande, men hvilka hvarken hade någon portouppbörd eller tillätos på Postverkets ansvar mottaga och utlemna penningebref.

Dylika postuppsyningsmän blefvo sedermera tid efter annan anställda äfven i några andra delar af riket.”¹

I Västerbottens län tycks de första ha etablerats i Degerfors och Fredrika 1845. Under de följande åren tillkom flera.

År 1865

Nästa stora förändring sker år 1865. Postuppsyningsmansplatserna uppgraderas till Poststationer enligt 1860-års cirkulär.

Enligt 1865-års Officiella statistik ändrades följande förutvarande postuppsyningsmansplatser i Västerbotten till poststationer:

¹ *Sveriges officiella statistik, 1864 sidan 26.*

- Dorotea
- Fredrika
- Jörn
- Sorsele
- Stensele
- Tärna
- Wilhelmina
- Wännäs
- Örträsk.

Dessutom tillkom

- Dalkarlså
- Ratan

År 1868

År 1868 beslöts att även poststationerna skulle makulera den avgående posten.

År 1869

Allteftersom poststationerna erhåller sin Normalstämpel 10 början man makulera frimärkena med en stämpel.

Postexpeditioner och postkontor.²

Umeå

Umeå fick sina första stadsprivilegier i december 1588 av Johan III. År 1637 blev Umeå residensstad i det nya Västerbottens län. Postkontoret var av Ib löneklass (öppnat 1640³). Kontoret hade en postinspektör (Harald Hjärne, f. d.

² *Uppgifterna är för år 1865 om inget annat sägs.*

³ *Nylander.*

kapten 1862-1880), en postskrivare, en brevbärare samt fyra ordinarie och tre extra postiljoner.

Skellefteå

Skellefteå hade postkontor av IIIa löningsklass (öppnat 1 januari 1757⁴, postanstalten benämndes intill år 1814 Sunnanå⁵) med en postmästare (A. G. Höijer 1840-1872(?)) och en postskrivare.

6 april 1857 blev en postexpedition.⁶ Expeditionen hade en postexpeditör (P. A. Viroix, svärdsman) 1861-1880(?).⁷

År 1869 fick man möjligheten att skicka paket: "Från och med den 1 nästinstundande december beredes tillfälle till utväxling af paketpostförsändelser genom nedanstående postanstalter, hvilka förut icke i sådant afseende betjenat allmänheten, nämligen: ... Lycksele."⁸

Fribrev från Umeå 18 mars 1854. Eftersom det är ett fribrev sitter fyrkantstämpeln i övre vänstra hörnet. Karterat 12.

Lycksele

Lycksele blev år 1607 utsedd till officiell kyrk- och marknadsplats i Lappland av Karl IX. Den 1 april 1845 blev Lycksele postuppsynningsmansplats, som den

Lycksele var en postanstalt med dålig lönsamhet. Utgifterna överskred inkomsterna med 111% år 1869.⁹

⁴ Kongl. brefvet den 14 augusti 1756.

⁵ Circulaire den 21 april 1814.

⁶ Kongl. brefvet den 25 november 1856.

⁷ Tjänstledig till 1/1 1881, bihang till cirkulär Nr 15 1880.

⁸ Cirkulär Nr 16 den 30 november 1869

⁹ Sveriges officiella statistik.

Nordmaling

Nordmaling var en tingsplats. Öppnades den 20 mars 1820¹⁰, postkontor till år 1860, då den förändrades till expedition,¹¹ med en postexpeditör (E. Svanström 1860-1876¹²)

Ånäset

Ånäset, kyrkby i Nysätra socken, fick postkontor den 1 maj 1832¹³. Postkontor till 1862 då det förändrades till expedition,¹⁴ med en postexpeditör (C. E. G. Skotte 1856-1868, Henning Ågren 1868-1869¹⁵, Anders Henrik Kollberg 1870-1872¹⁶)

Poststationer

Bjurholm (Nordmaling¹⁷)

Kyrkbyn Bjurholm fick postuppsyningsmansplats den 16 maj 1859,¹⁸ och blev poststation den 1 maj 1861.¹⁹

10 Kongl. brefven av 4 mars 1812 och 2 februari 1820.

11 Kongl. brefvet den 9 mars s. å.

12 Utnämndes till postmästare i Luleå den 4 november 1876, cirkulär Nr XL.

13 Kongl. brefvet den 27 mars 1830.

14 Kongl. brefvet den 15 mars 1862.

15 Avled den 27 december, cirkulär Nr 20.

16 Entledigad 17 juli 1872 varvid tjänsten ledigförklarades, cirkulär XVIII.

17 Fullständig postanstalt eller postexpedition med vilken poststationen direkt utväxlat post.

18 Kongl. brefvet den 3 december 1858.

19 Cirkulär Nr 22 den 8 April 1861, vid Bjurholm i Bjurholms socken inom första fögderiet af Westerbottens län.

”Poststationen i *Bjurholm* skall från den 14 januari direkt utväxla post med postexpeditionen i Lycksele, poststationerna å postlinien Lycksele-Åsele, poststationerna i Sorsele och Tärna samt postexpeditionen i Backe.

Poststationerna å linien Lycksele-Åsele samt i *Sorsele* och *Tärna* skola från samma tid direkt utväxla post med poststationen i Bjurholm och postexpeditionen i Nordmaling.”²⁰

Burträsk (Ånäset)

”**Poststationen** öppnas: ... den 6 maj vid Burträsk socken kyrka inom Westerbottens län; ... Dessa poststationer, ..., skola utväxla post direkt på följande sätt, nämligen: *Burträsk* med postexpeditionen i *Ånäset*.”²¹

Dalkarlså (Umeå)

Dalkarlså öppnades den 15 juli 1865 (Under postkontoret i Umeå samt direkt utväxla post derjemte med postexpeditionen i *Ånäset* och sinsemellan).²² Poststationen namnändrades till Bygdeå den 1 januari 1877.²³

Postmästare i Dalkarlså var mamsell Augusta Brun (1865-07-14 - 1912-03-31)²⁴. Från 1863 kunde även kvinnor få tjänster inom post och telegraf.

Artikeln fortsätter i nästa nummer av Hembygdsfilatelisten.

20 Cirkulär Nr 24 den 31 december 1866.

21 Cirkulär Nr 6 den 24 april 1869.

22 Cirkulär Nr 10 den 26 juni 1865.

23 Cirkulär XLVII den 30 december 1876.

24 Lindgren.

Typ av postanstalt och tid för gravering av Normalstämpel 10

Ort	Postuppsyningspl.	Poststation	Gravrad	Gravör	Levererad	Ersatt av	Kommentarer
Postationer							
Bjurholm	1859-05-16	1861-05-16	1869-10-07	Barklund	1869-10-13	Nst 29	
Burråsk		1869-05-06	1869-04-09	Barklund	1869-04-29	Nst 16	
Dalkarlså		1865-07-15	1869-10-12	Barklund	1869-11-06	Bygdeå	Namnändring 1877
Degerfors	1845-04-01	1861-05-01	1869-10-26	Barklund	1869-11-06	N. Degerfors	
Dorotea	1861-05-01	1865-10-01	1869-04-26	Barklund	1869-05-22	Nst 29	
Frederika	1845-04-01	1865-10-01	1869-04-26	Barklund	1869-05-22	Nst 29	
Glommeträsk		1871-07-01	1871-06-14	Barklund	1871-06-23	Nst 14	Nst 10 sedan som hjälpstpl
Jörn	1859-10-01	1865-10-01	1869-06-09	Barklund	1869-06-21	Nst 14	
Malå ¹		1863-07-01	1869-10-12	Barklund	1869-10-28	Malåträsk	Lydde under Piteå
Norsjö	1859-10-01	1865-10-01	1869-06-09	Barklund	1869-06-21	Nst 14	
Ratan		1865-07-15	1869-10-25	Barklund	1869-11-06	Nst 33	
Set		1872-04-01	1872-02-15	Barklund	1872-02-29	Löfånger	
Sorsele	1861-05-01	1865-10-01	1869-05-10	Barklund	1869-05-22	Nst 14	
Stensele	1861-05-01	1865-10-01	1869-04-26	Barklund	1869-05-22	Nst 14	
Tärna	1861-05-01	1865-10-01	1869-05-10	Barklund	1869-05-22	Tärnaby	Namnändring 1876
Wilhelmina	1861-05-01	1865-10-01	1869-04-26	Barklund	1869-05-22	Wilhelmina ²	
Wännäs	1859-08-01	1865-10-01	1869-10-25	Barklund	1869-11-06	Vännäs ³	
Åsele ⁴	1845-04-01	1861-02-15	1869-04-26	Barklund	1869-05-22	Nst 14	
Örträsk	1861-05-01	1865-10-01	1869-05-10	Barklund	1869-05-22		

1 Malå tillhörde Norrbotten län framtill 1869.

2 I bruk till 29 december 1899 varefter poststationen namnändrades till Vilhelmina.

3 Användes parallellt med Vännäs normalsstämpel 14.

4 Uppgraderades till postkontor 1891-12-15.

Nya stämpeldata för AC-län

Erik Idhult

Kompletteringar till FACIT Postal™.

Ort	Bör stå	Ns	Anm
Alvik	20040100(?)–	64P,64PC,64PN	Tillägg
Ammarnäs		64P	
Bastuträsk	19931208–20031021	64P	
	20060921–	64P	
Blattnicksele	19121201–20030429	64P	
	20060403–20101231	64P	Tillägg
Botsmark	20060403–	64P	Tillägg
Bureå	18920701–		
	*		
Bygdsiljum	19040501–19920000 (?)		
	20060921–	64P	Tillägg
Dikanäs	20060403–	64P	Tillägg
Fredrika	20060403– ?	64P	Tillägg
Gargnäs	120301–20030429	61	
	20060512–	61, 64P	Tillägg
Gunnarn	19971001–20011026	61, 64P	lbb som ord.
Hemavan	19180801–20021001		64Gx
	20060403–	64P	Tillägg
Holmön	19951101–	64P	
Holsund	19120300–	64P	Felstavat
Kristineberg	19390201–20030630	64Gx	
	20060403–20090327	64P	Tillägg
Långsjöby	20030401–20050131	64P	Tillägg
Marsfjäll	20060403–	64P	Tillägg
Norrfors	20060615–20060831	64P	Tillägg
Obbola	19120601–20070000	64P	Osäkert datum
Rusksese	20060317–	64P	Tillägg
Röbäck	20110500–?	64P	Tillägg
	*		
Skelleftehamn	19330515–?	64P	Osäkert när ?
	*		
Tavelsjö	20060403–	64P	Tillägg
Tvärälund	20060403–20110307	64P	Tillägg

Ursviken	19740723-?	64P	Osäkert när ?
Vindelgransele	19740701-20041231	64P	
Vännäs	19910919-?	64P	Osäkert när ?
	*		
Vännäsby	19400515-20091123	64P	
Vännäs by	20000919-20020923		Tillägg
Åmsele	18950701-19950531	64P	
	20060403-	64P	Tillägg
Ånäset	19320501-20020925	61ka2	
	20060921-	64P	Tillägg
Örträsk	20060403-20110621	64P	Tillägg

* För Bureå, Skelleftehamn (under 2015 ?), Röbbäck och Vännäs (flera år tillbaka) finns postombuden kvar men använder stämplor från Skellefteå, Skellefteå, Umeå respektive Umeå. Hur kan detta bara tillåtas? Är detta i enlighet med Postens policy?

Stämpeln Röbbäck är borta- indragen i samband med att den gick sönder och en Umeå-stämpel kom istället. Alltså sätter vi ett sista-dag på denna, efter bästa förmåga. Men den som vill leta efter ett postombud ute på Röbbäck, 5 km från Umeå centrum, och tittar i Postal ser ett slutdatum för Röbbäck trots att postombudet fungerar i högsta välmåga i ICA-butiken.

Vi får två parallella skeenden, det som hittills ha varit det förhärskande och följt stämpeln och det parallella med postombud i verksamhet.

Uttalat eller inte; det är stämpeln som fungerat som fyrbåk i vårt dokumenterande. Stämpeln är rättesnöret efter vilket vår dokumentation är upplagd. I svunnen tid har vi någon gång ifrågasatt att stämpeln är fast förankrad i postkontoret. Men detta förbund synes vara ifrågasatt. I vårt län (AC) har postombud begävat med andra stämplor än

som svarar mot orten för postombudet. Hur gör vi nu? Ska vi säga att Vännäs har upphört eller är det endast stämpeln som misstämmer. Ska vi följa två tidsaxlar av den orsaken? Ja, inte vet jag men knepig blir det ju.

Nst 64G

Skam går på torra land, det ordstävet passar väldigt bra in på frimärksutgivningen och stämpelkvalitén idag. Jag behöll alltså den ena stämpeln som ett klipp medan det andra blötte jag upp i vatten. Det mesta av färgen försvann men inte nog med det- när jag skulle skilja märket från papperet så gick papperet sönder. (Det framgår inte av avbildningen). Den stansning som är gjord -på fyra ställen- försvagar alltså papperet och bidrar till att märket lätt går sönder när limmet-klistret- ska skiljas från märket. Bilder på nästa sida. ◇

*Vilhelmina
stämplat med
Normalstämpel
62G.*

*Blötlagt märke stämplat
Umeå med Normalstämpel
64G.*

*Klipp stämplat
Umeå med
Normalstämpel
64G.*

Möten Våren 2016

ONSDAGEN DEN 17 FEBRUARI KL. 17.00 - 20.00

På Postmuseum Konferensrummet.

Kl. 17.00 - 18.30 Samling.

Kl. 18.30 - 20.00 Gemensamt möte med SSPD. "Upplands postvägar, inrättande och utveckling till ca 1880". Giselher Naglitsch.

ONSDAGEN DEN 30 MARS KL. 17.00 - 18.30

På Postmuseum Konferensrummet.

Kl. 17.00 - 17.30 Samling.

Kl. 17.30 - 18.30 Årsmöte.

ONSDAGEN DEN 27 APRIL KL. 17.00 - 18.30

På Postmuseum Konferensrummet.

Kl. 17.00 - 17.30 Samling.

Kl. 17.30 - 18.30 "PERSSONS BLANDNING" med tonvikt på Hälsinglands posthistoria, Åke Persson.

Aktuella mötesdata finns alltid på föreningens hemsida:

www.sff.nu/hembygdsfilatelisterna